

Beleidsplan 2019/2020
Stichting Flappus

Inhoudsopgave

Huishoudelijk reglement (beleidsregels/kwaliteitsprotocol)	3
Artikel 1 Definities	3
Artikel 2 Het Bestuur	4
Artikel 3 Beheerder	5
Artikel 4 Structuur van de stichting en organisatorische continuïteit	5
Artikel 5 Doelstelling opvangcentrum	6
Artikel 6 Beperking Activiteiten	6
Artikel 7 Specialisatie	6
Artikel 8 Opname en acceptatie	7
Artikel 9 Weigering van dieren	7
Artikel 10 Operationele continuïteit	8
Artikel 11 Beoordeling binnengebracht dier	8
Artikel 12 Huisvesting en verzorging	9
Artikel 13 Hygiëne	10
Artikel 14 Zoönose	11
Artikel 15 Duur verblijf	12
Artikel 16 Het in vrijheid stellen van dieren	12
Artikel 17 Euthanasie	13
Artikel 18 Kadavers	13
Artikel 19 Bereikbaarheid	13
Artikel 20 Samenwerking andere opvangcentra	13
Artikel 21 Informatie, Educatie, Voorlichting en Advies	14
Artikel 22 Afwijkingsmogelijkheid	14

Huishoudelijk reglement (beleidsregels/kwaliteitsprotocol)

Stichting Flappus is gevestigd in de gemeente Zwolle en opgericht op 11 september 2012.

Stichting Flappus is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 56015488.

Stichting Flappus heeft vanaf 12 juni 2017 een ANBI status.

Dit beleidsplan is goedgekeurd door het bestuur van Stichting Flappus en de Raad van Advies van Stichting Flappus.

Artikel 1 Definities

1. Beschermde inheemse diersoorten die Flappus opvangt zijn: vogels, eekhoorns, hazen en wilde konijnen die behorende tot de beschermde inheemse diersoorten bedoeld in artikel 3.10 eerste lid onderdeel a Wet Natuurbescherming;
2. Gezelschapsdieren: vogels en overige zoogdieren zoals hamsters en cavia's. Honden en katten worden opgevangen door de asiels waarmee Flappus samenwerkt. Reptielen en amfibieën worden doorverwezen naar andere opvangcentra.

Flappus vangt ook schapen, pluimvee, geiten en varkens op die worden gehouden voor de liefhebberij of als gezelschap.
3. Bestuur: het bestuur van het opvangcentrum;
4. Minimaal benodigde zorg: zorg die voldoet aan de onder artikel 1.6, 1.7, 1.8 en overeenkomstig artikel 3.12 van het Besluit houders van dieren beschreven voorwaarden;
5. Opvangcentrum: aan één locatie gebonden ruimte of ruimtes, bestemd voor het opvangen van gewonde, zieke, gevonden of afgestane dieren behorende tot lid 1 en 2;

Artikel 2   Het Bestuur

De voorzitter

Het is de verantwoordelijkheid van de voorzitter:

- algemene leiding te geven aan de stichting;
- vergaderingen en bijeenkomsten te leiden;
- de algemene correspondentie te verzorgen, waarvan zij kopie houdt;
- toezicht te houden op de werkzaamheden van beheerder;
- fonds- en sponsorwerving;
- contacten buiten de stichting te onderhouden voor zover deze contacten niet onder de verantwoordelijkheid van een ander bestuurslid vallen;
- Bestuurlijke representatie en vertegenwoordiging extern;
- Stelt in overleg met het bestuur en de Raad van Advies de agenda's voor de vergaderingen op;
- Is eerste aanspreekpunt voor bestuursleden en de Raad van Advies en de beheerder;
- Verzorgt het algemeen jaarverslag van de stichting

De secretaris

Het is de verantwoordelijkheid van de secretaris:

- ervoor te zorgen dat alle vergaderingen, bijeenkomsten, verkiezingen en stemmingen tijdig worden aangekondigd. Indien er een termijn in de statuten staat aangegeven dient deze te worden gerespecteerd;
- de notulen van bestuursvergaderingen tijdig uit te werken, te verspreiden en te archiveren;
- een goed beheer en onderhoud van het archief te voeren;

De penningmeester

Het is de verantwoordelijkheid van de penningmeester:

- de algehele financiële situatie van de stichting in de gaten te houden;
- de gelden van de stichting te beheren;
- verantwoording aan het bestuur af te leggen over de in lid twee genoemde gelden;
- het financieel jaarverslag te maken;
- dat de boekhouding een actueel beeld geeft van de huidige situatie;
- erop te letten dat de begroting wordt nageleefd;
- er voor te zorgen dat de boekhouding te allen tijde beschikbaar en bereikbaar is voor de en de bestuursleden en de Raad van Advies.

Artikel 3   *Beheerder*

1. Het bestuur van het opvangcentrum benoemt een natuurlijk persoon tot beheerder van het opvangcentrum. De beheerder is belast met de dagelijkse leiding van het opvangcentrum.

2. De taken en bevoegdheden van de beheerder zijn:

- dagelijks leiding geven aan de stichting;
- contacten onderhouden met collega-opvangcentra;
- het door het bestuur vastgestelde beleid vorm geven en uit (laten) voeren;
- personeelsbeleid;
- financieel beleid;
- administratie;
- automatisering;
- public relations. Verzorgt in- en externe communicatie en publiciteit, heeft contacten met de media;
- besteladministratie;
- toezicht te houden op de werkzaamheden van alle medewerkers, stagiaires en vrijwilligers of dit te delegeren;
- delegeert de redactie van de website en social media;
- zorgt voor het beantwoorden van de mailberichten;
- zorgt voor telefonische bereikbaarheid;
- verantwoordelijk voor afstand- en adoptiebeleid;
- verantwoordelijk voor uitwen- en uitzetbeleid;
- houdt direct contact met de dierenarts(en);
- protocollering van de opvang;
- besluit over behandeling;
- besluit over euthanasie.

Artikel 4   *Structuur van de stichting en organisatorische continuïteit*

1. De stichting wordt geleid door het bestuur. Het bestuur belast de beheerder met de dagelijkse leiding en het vormgeven van het door het bestuur vastgestelde beleid.

2. Medewerkers bij de stichting worden ingehuurd van Brutus dierverzorging, zijn stagiaire of werken op vrijwillige basis. Voor specialistische taken (dierverzorging en stagebegeleider) worden mensen ingehuurd tegen een van te voren afgesproken tarief (via Brutus). Een vrijwilligersbijdrage wordt in bijzondere gevallen verstrekt. Dit ter vaststelling van het bestuur.

3. Voor speciale projecten of taken kunnen ook tijdelijke vrijwilligers worden aangetrokken die ad hoc of structureel de activiteiten van het bestuur ondersteunen.

Artikel 5   Doelstelling opvangcentrum

1. Het opvangcentrum heeft ten doel zowel gezelschapsdieren als inheemse dieren die door afstand, ziekte, verwonding of verwezing, door direct of indirect menselijk handelen of nalaten tijdelijk niet zelfstandig in de vrije natuur kunnen overleven tijdelijk op te vangen, te verzorgen en te revalideren.
2. De opvang is gericht op een zo spoedig mogelijke terugkeer van de inheemse dieren naar de natuur en herplaatsing van gezelschapsdieren. Daarbij wordt zo veel mogelijk voorkomen dat dieren onnodige stress ervaren of letsel oplopen.
3. De opvang is zodanig ingericht dat dieren zoveel mogelijk hun soorteigen gedrag kunnen blijven vertonen.
4. Het opvangcentrum geeft waar mogelijk voorlichting over de verzorging gezelschapsdieren en de inheemse soorten en het soorteigen gedrag van de dieren. De opvang draagt dit actief uit middels voorlichting en instructie.

Artikel 6   Beperking Activiteiten

1. Het opvangcentrum beperkt zich in zijn activiteiten tot datgene wat nodig is voor het bereiken van de doelstellingen, bedoeld in artikel 5.
2. Met de inheemse dieren vinden in het opvangcentrum geen bedrijfsmatige activiteiten plaats, waaronder zijn begrepen het tentoonstellen van opgevangen dieren en het verkopen, verhuren, verhandelen of uitlenen van opgevangen dieren. Voor de gezelschapsdieren geldt hetzelfde behalve dat ze worden herplaatst bij een nieuwe baas, die hier wel een adoptievergoeding voor betaald.
3. Het opvangcentrum rondt het opvangproces af van de aan zijn zorgen toevertrouwde dieren met inachtneming van de maximale duur in het opvangcentrum.
4. De opvang van gezelschapsdieren wordt (na de afronding van de verbouwing) strikt gescheiden van de inheemse dieren.

Artikel 7   Specialisatie

De opvang richt zich op gezelschapsdieren en de inheemse diersoorten: vogels, eekhoorns, hazen, wilde konijnen en vogels.

Artikel 8 Opname en acceptatie

1. Het doel is het bieden van levensreddende hulp aan in nood verkerende inheemse in het wild levende dieren. De opvang richt zich voor deze dieren op een zo kort (als noodzakelijk is voor behandeling en herstel) mogelijke opvangperiode, waarna ze weer worden uitgezet in de natuur. De gezelschapsdieren worden afgestaan door hun huidige baas of ze verkeren in nood (gedumpt, zwervende of uit huis geplaatst). De opvang voor gezelschapsdieren richt zich op een zo kort (als noodzakelijk is voor behandeling en herstel op) mogelijke opvangperiode, waarna ze weer worden herplaatst.
2. Bij alle op zorg gerichte activiteiten staat het welzijn van de dieren voorop.
3. De opvang wil en kan daarom alleen die dieren opvangen aan wie de opvang de juiste zorg kan bieden. Dat betekent dat de opvang hiervoor over de juiste kennis en ervaring beschikt en over goede faciliteiten.
4. Conform dit protocol worden in principe alle aangeboden, in nood verkerende gezelschapsdieren geaccepteerd behalve honden en katten. Honden en katten worden doorverwezen naar Dierenasiel Zwolle of Kampen. En alle in nood verkerende eekhoorns, hazen en wilde konijnen en vogels krijgen hulp ongeacht het geslacht of de leeftijd. Overige inheemse diersoorten worden niet aangenomen. Deze worden doorverwezen naar gespecialiseerde opvangen.

Artikel 9 Weigering van dieren

Een dier wordt alleen geweigerd indien:

1. Er geen ruimte, geld of personele capaciteit beschikbaar is om het welzijn van het dier te waarborgen; de beheerder beoordeelt of dit het geval is.
2. Er sterke aanwijzingen zijn dat het dier een zeer besmettelijke en zeer gevaarlijke ziekte voor mens en/of dier draagt. Als het dier een gevaar vormt voor mens en/of dier, dan wordt het dier zo snel mogelijk geëuthanaseerd.
3. Als iemand een dier brengt dat buiten onze ontheffing valt, dan zullen we deze persoon dringend vragen het dier zelf naar het dichtstbijzijnde opvangcentrum te brengen dat wel over de juiste ontheffing beschikt. Indien nodig zullen wij vervoer regelen.
4. De beheerder legt alle genomen besluiten vast in de administratie.

Artikel 10   Operationele continuïteit

1. De organisatie is zodanig opgebouwd dat de zorg voor de dieren ten alle tijden gewaarborgd is.
2. De beheerder woont bij de opvang waardoor er elke dag iemand aanwezig is. Bij zijn afwezigheid zorgt hij voor een vervanger die opgeleid en ervaringsdeskundig is.
3. De medewerkers, stagiaires en vrijwilligers kunnen elkaar vervangen bij afwezigheid.
4. Indien er sprake lijkt te zijn van een langer durend capaciteitsprobleem dan kan het bestuur besluiten tot een opnamestop.
5. Er is een nauwe samenwerking met ander opvangcentra en waarmee afspraken worden gemaakt voor wederzijdse ondersteuning.
6. De opvang is toegankelijk voor publiek als het gaat om de gezelschapsdieren, echter alleen op afspraak. Dit om de rust van de dieren te waarborgen. De wilde dieren worden met rust gelaten in het (toekomstige) wildverblijf om zo min mogelijk contact met mensen te laten plaatsvinden.

Artikel 11   Beoordeling binnengebracht dier

1. Bij ieder binnengebracht dier wordt beoordeeld of onderzoek door een dierenarts noodzakelijk is. Van deze beoordeling wordt door een medewerker schriftelijk verslag gedaan in de administratie en het logboek dat wordt aangemaakt voor het dier.
2. Dit verslag bevat ook een inschatting van de mate waarin het verantwoord zal zijn het dier, al dan niet na opvang en herstel, weer terug te plaatsen in de vrije natuur. Of te herplaatsen bij een baas.
3. Het opvangcentrum let op verschijnselen die kunnen wijzen op een besmetting met een aangifteplichtige dierziekte. Deze signalen worden gemeld bij de aangewezen overheidsinstantie conform artikel 19 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren
4. De gezondheid en algehele conditie van alle dieren wordt dagelijks gecontroleerd door de vaste medewerkers van het opvangcentrum. Afwijkingen worden door hen vastgelegd in het bij het dier behorende logboek.
5. Het logboek bevat ten minste: diersoort, (geschat) geslacht, (geschatte) leeftijd, indien bekend de vindplaats van het dier en persoonsgegevens van de vinder, datum van binnenkomst, reden van aanbieden, voedingsgegevens, eerste beoordeling (met kans op terugkeer in de natuur), veterinaire verslaglegging (inclusief data van behandelingen), de verwachte behandelingsduur, indien de verwachte behandelingsduur wordt overschreden, de reden van overschrijding, de definitieve bestemming van het dier, behandelend dierenarts, gegevens van het lichamelijk onderzoek en de diagnose, verkregen medicatie met behandelingsfrequentie en dosering, datum en beschrijving van vaccinaties en andere handelingen die uitgevoerd zijn ter vaststelling, behandeling of preventie van bepaalde ziekten met een (eventuele) datum waarop de handeling herhaald moet worden, eventueel datum, uitvoerder en resultaten van een post mortem onderzoek.

Artikel 12 Huisvesting en verzorging

1. De opvang is gehuisvest in aparte ruimtes behorende bij een woonhuis. De wildopvang en de quarantierruimte zijn niet toegankelijk voor publiek/bezoek om de rust te waarborgen en de dieren geen contact meer te laten hebben met mensen (behalve de verzorgers). Gerevalideerde dieren zijn gescheiden van de zieke dieren. Tevens wordt de veiligheid van bezoekers op deze manier gewaarborgd.
2. De dieren worden zodanig gehuisvest dat zij de nodige zorg kunnen ontvangen en dat zij bij herstel hun natuurlijk gedrag kunnen vertonen. Hun natuurlijk gedrag zal worden aangemoedigd. Hiervoor wordt hokverrijking aangeboden.
3. Daarnaast wordt met het sociaal gedrag rekening gehouden: volwassen dieren apart en jongen voor zover mogelijk (afhankelijk per soort) in groepsverband.
4. Dieren worden zodanig gehuisvest dat er geen voorplanting kan plaatsvinden.
5. De verzorging van de dieren vindt plaats zoals beschreven in het handboek medische verzorging.
6. De dieren worden op zo natuurlijk mogelijke wijze gevoerd passend bij de leeftijd.
7. Voor de veterinaire zorg is er contact met DGC de Nieuwe Hanze uit Kampen.
8. Eventuele euthanasie wordt uitgevoerd door een dierenarts en wordt alleen aangevraagd in overleg met de beheerder.
9. De verblijven zijn deugdelijk gebouwd en hebben goede afsluitmogelijkheden waardoor de kans op ontsnapping nihil is.

Artikel 13 Hygiëne

1. De kooien worden zo nodig dagelijks verschoont.
2. Handdoeken worden in een wasmachine op 60 graden gewassen.
3. Bij vertrek van een dier wordt de gebruikte kooi ontsmet met desinfectie voor hij weer in gebruik genomen wordt.
4. De hokken worden minimaal twee keer per week grondig gereinigd en de bodembedekking vervangen. Zonodig gebeurt dit vaker.
5. De nachthokken worden na iedere wisseling grondig schoongemaakt en ontsmet.
6. De medewerkers wassen voor aanvang van de voedingen, behandelingen, tussen de voeding en behandeling van elk dier hun handen en gebruiken schoon materiaal. Voor het wassen van de handen is een zeppomp aanwezig, een alcoholoplossing, schone handdoeken en keukenpapier aanwezig.
7. Voor behandeling van wonden etc. wordt gebruik gemaakt van latex handschoenen en schorten.
8. Voor de veiligheid worden leren handschoenen gebruikt. Gebruikte naalden worden verzameld in een naaldencontainer. De naaldencontainer en niet meer te gebruiken medicijnen worden bij de dierenarts ingeleverd.
9. Materialen voor het voeden, zoals speentjes en spuitjes, worden dagelijks geïnspecteerd, dagelijks uitgekookt en in de koelkast bewaard.
10. Iedere medewerker wordt op de hoogte gebracht van de hygiënevoorschriften.

Artikel 14 Zoönose

Zoönose is een (infectie) ziekte die onder dieren (zowel in het wild als huisdieren) voorkomt en die overdraagbaar kunnen zijn op mensen. De volgende zoönose zouden kunnen voorkomen:

- Rabiës; hondsdolheid, een door het rabiësvirus veroorzaakte zoönose die overal ter wereld voorkomt, en die door de beet van een besmettelijk dier op andere dieren, ook op de mens kan overgaan. Incubatietijd: 1-6 maanden.
- Schimmel; een organisme met cellen 10 x zo groot als bacteriën, levend op organisch materiaal. Van de 200.000 schimmelsoorten zijn er 50 a 100 pathogeen voor de mens.
- Pseudotuberculose; tuberculoseachtige longziekte, niet veroorzaakt door tuberkelbacillen maar bijvoorbeeld door Pasteurella Pseudotuberculosis. Bij knaagdieren Yersinia Pseudotuberculose.
- Lyme disease; een infectie met Borrelia burgdorferi. Een door teken overgebrachte spirochetose. De ziekte bestaat uit 3 stadia. 3 dagen tot 3 weken na de tekenbeet kunnen de eerste klachten ontstaan.
- Tetanus; ernstige acute ziekte t.g.v. wondinfectie met Clostridium tetani, de tetanusbacil; deze scheidt een neurotoxine af, die pijnlijke tonische spierkrampen teweegbrengt.
- Tularemie; een op pest lijkende ziekte van knaagdieren, een enkele maal ook bij mensen; verwekker is Francisella tularensis, deze wordt overgebracht door teken en andere bloedzuigende insecten.
- Salmonella enteritidis; voorkomend bij knaagdieren, verwant aan Eschehchia coli, veroorzaakt bij de mens gastro-enteritis.
- Rattenbeetziekte; Dit is een zeldzame zoönose die wordt veroorzaakt door een beet van kleine knaagdieren zoals ratten, muizen en eekhoorns. Veroorzaakt door: Streptobacillus moniliformis. Binnen 10 dagen na een beet ontstaat koorts, hoofdpijn, braken gewrichts- en spierpijn. Enkele dagen later kan een niet jeukende huiduitslag worden waargenomen, terwijl gewrichten met name de knie ontstoken kunnen raken.

Hierover wordt het volgende vastgelegd:

1. Iedere medewerker is geënt tegen tetanus.
2. Laat wonden goed doorbloeden, reinig de wond goed, desinfecteer de wond.
3. Van eventuele tekenbeten wordt een logboek bijgehouden waarin de plek van de beet is vermeld, en waarin verandering van de huid worden genoteerd.
4. De medewerker neemt zo spoedig mogelijk contact op met zijn huisarts voor advies en/of behandeling.
5. Dieren waarbij een zoönose is geconstateerd of vermoed wordt, worden apart gehuisvest en er wordt contact opgenomen met de dierenarts voor onderzoek om een eventueel zoönose vast te stellen.

Artikel 15 Duur verblijf

De gemiddelde duur van het verblijf van een opgevangen dier hangt af van de gezondheid (ernst en de aard ziekte of verwonding), leeftijd en het soort dier. Het verblijf in de opvang overschrijdt zelden de gestelde maximale verblijfsduur van 12 maanden voor overige zoogdieren.

Artikel 16 Het in vrijheid stellen van dieren

1. De beheerder is, conform de doelstelling van de opvang, bevoegd te besluiten over het al dan niet ter adoptie aanbieden van de gezelschapsdieren en het in vrijheid stellen van de inheemse dieren.

2. Het in vrijheid stellen van de inheemse dieren gebeurt alleen op een plek waar de soort al van nature voorkomt. Indien mogelijk is dit de vindplaats (bij volwassen dieren). Indien dit niet mogelijk is in een geschikt, veilige en natuurlijk habitat.

3. In de opvang wordt met jonge eekhoorns en konijnen nieuwe groepen gemaakt die als geheel uitgezet worden. Dit is ook hoe de dieren in de natuur leven. Hazen worden zo mogelijk in groepsverband gebracht, maar leven in principe als (jong)volwassene solitair.

4. Criteria waarop de in vrijheid stelling wordt gebaseerd, zijn:

- Het dier dient voldoende hersteld te zijn van zijn of haar verwondingen of aandoeningen of oud genoeg te zijn om zelfstandig terug te keren in de natuur,

5. Voor de in vrijheid stelling vindt de zogenaamde eindcontrole plaats. Denk hierbij aan gebruik van gebit, gebruikt van ledematen, sprongkracht en parasieten.

- Afhankelijk van het seizoen worden volwassen dieren direct in de natuur terug geplaatst na herstel. Behalve in de wintermaanden, waar door mogelijk als gevolg van een tekort aan voedsel en het ontbreken van een geschikte slaapplek het dier niet zou kunnen overleven.

- Alleen dieren die volledig zijn hersteld, voldoende op gewicht zijn en een leeftijd hebben bereikt waarop zij zelfstandig kunnen overleven, worden uitgezet.

6. Het ter adoptie aanbieden van de gezelschapsdieren vindt pas plaats na de zogenaamde eindcontrole: denk hierbij aan gebruik van gebit en ledematen, na bepaalde entingen, het chippen en na herstel van een eventuele sterilisatie/castratie.

7. Tijdens de adoptieprocedure wordt beoordeeld middels een gesprek of de nieuwe baas voldoende op de hoogte is van de verzorging van het betreffende dier en de benodigde huisvesting. Middels het aanbieden van het paspoort van het dier wordt het nut van enten besproken.

Artikel 17 Euthanasie

1. Een dier dat niet of niet op verantwoorde wijze in vrijheid gesteld kan worden in de natuur of voor adoptie is aanmerking kan komen, wordt geëuthanaseerd.
2. Euthanasie geschiedt in ieder geval, indien:
  - a. een dier om welke reden dan ook niet in staat is zichzelf in leven te houden in de vrije natuur;
  - b. er geen veilige omgeving is voor het dier waar het kan worden losgelaten;
  - c. het dier een gevaar oplevert voor de bestaande populatie;
  - d. wanneer het risico bestaat dat dit dier, als gevolg van zijn opvang, behandeling of het daarmee gepaard gaande contact met mensen, na zijn vrijlating een gevaar vormt voor zichzelf, voor soortgenoten, voor andere dieren dan prooidieren, of voor mensen.
3. Het dier wordt door een dierenarts geëuthanaseerd.
4. Alleen zolang in redelijkheid mag worden aangenomen dat het dier in gevangenschap niet lijdt, en zolang dit dier een belangrijke rol vervult in een of meer concrete gevallen van herstel van soortgenoten, die anders geen redelijke kans op een succesvolle herstel hebben, kan het euthanaseren zoals bedoeld in het eerste lid worden uitgesteld.
5. Een besluit om een dier te euthanaseren is altijd gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde werkwijze en wordt door de beheerder in overleg met de dierenarts genomen.

Artikel 18 Kadavers

1. Een in het opvangcentrum geëuthanaseerd of gestorven dier wordt vernietigd.
2. De dieren worden bewaard in een vriezer en/of voor destructie aangeboden.
3. Een overleden dier waar de doodsoorzaak niet van bekend is en waar de bepaling van de oorzaak van belang kan zijn voor het opsporen van vergiftigingen of een dier dat is gestorven aan een onnatuurlijke doodsoorzaak, wordt uitsluitend aangeboden aan opsporingsambtenaren van de politie, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit van het Ministerie van Economische Zaken of andere bevoegde instanties.

Artikel 19 Bereikbaarheid

1. Het opvangcentrum streeft naar een permanente telefonische bereikbaarheid.
2. De opvang is verbonden aan een woonhuis en daarmee 24/7 bereikbaar voor het brengen van dieren en bezoek van instanties. Voordat een dier wordt gebracht moet er telefonisch overleg zijn geweest met de beheerder van het opvangcentrum.
3. Daarnaast is de opvang bereikbaar via de website en via social media. Op de website staan ook verwijzingen naar andere opvangcentra in Nederland.

Artikel 20 Samenwerking andere opvangcentra

1. Het opvangcentrum helpt andere opvangcentra en werkt daarmee samen.
2. Het opvangcentrum helpt andere opvangcentra door gevraagd en ongevraagd informatie, kennis en kunde te delen.

3. Het opvangcentrum streeft naar constructieve samenwerking met andere opvangcentra ten einde kennis en kunde te vergroten en betere resultaten met de beschermde inheemse dieren te bereiken, evenals de gezelschapsdieren.

Artikel 21 Informatie, Educatie, Voorlichting en Advies

De opvang verstrekt informatie en advies over:

- hoe te handelen bij het vinden van dieren in nood;
- het landelijke netwerk aan opvangadressen voor eekhoorns, hazen, wilde konijnen en egels (en andere in het wild levende dieren) en gezelschapsdieren;
- medische verzorging aan dierenartsen, dierenartsen in opleiding en collega's in het veld. Ook personeel van dierenambulances krijgt uitleg als een dier wordt gebracht;
- behoud van leefgebied voor vogels, eekhoorns, hazen en wilde konijnen;

Artikel 22 Afwijkingsmogelijkheid

Indien het opvangcentrum te maken krijgt met een onvoorziene situatie waardoor het opvangcentrum zich gedwongen ziet van de voorschriften van dit protocol af te wijken, stelt hij onverwijld De Provincie daarvan op de hoogte.